

KØBENHAVNS PROFESSIONS HØJSKOLE

Docent, Fil.Dr. Frank Ebsen, Inst. For
Socialrådgiveruddannelse KP

Nordisk webinar 29 April – Tendenser i socialpolitikken på området for udsatte børn og unge - Danmark

Program:

1. Lov og forvaltning –diskurser og institutioner – en tommelfingerregel
2. Tendens 1: Ny central styring
3. Tendens 2: Børns rettigheder
4. Tendens 3: Den social institutionelle arkitektur – organisatoriske enheder
5. Tendens 4: Provinsielt problem

Lov og forvaltning

- Diskurser – loven som det dominerende sandhedsregime – hvad der tales om – ønsket regulering
- Institutioner/organisationer – Et social institutionelt landskab – hvad der gøres hvor

Tendens 1: Ny central styring – flere lovregler

1993

Brud med kommunalt selvstyre – opgør med bistanndslovens fem paragraffer, én lov og ingen særlig vejledning

2021

Service Lov på 33 paragraffer, vejledning på 331 sider og flere love (Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om Social tilsynet, Lov om ungdomskriminalitetsnævn, lov om Familieansvarslov, Databeskyttelsesloven, Forvaltningsloven, m.fl)

Håndbøger

Øget kontrol:

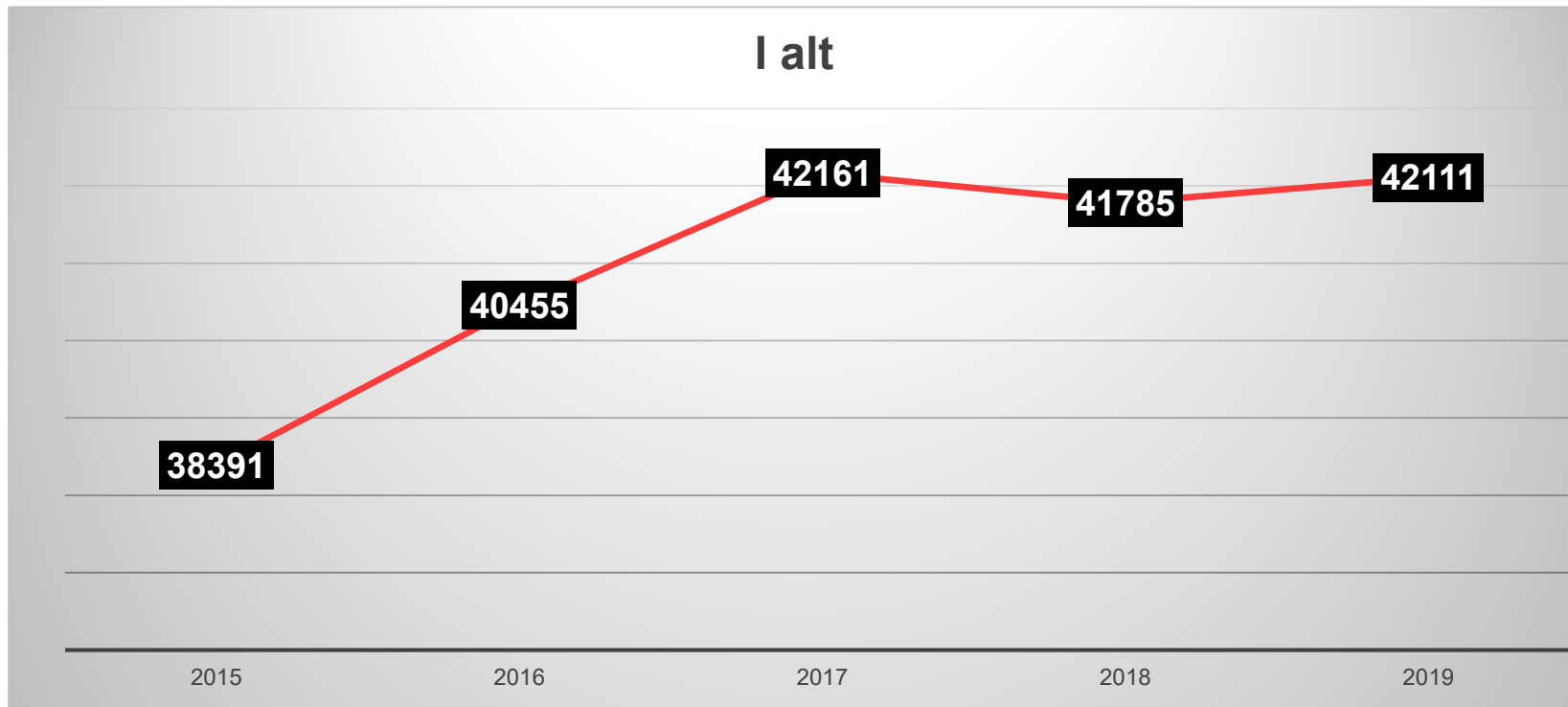
- Øgede ressourcer til ankestyrelsen
- Ombudsmandens børnekontor
- Socialstyrelsens taskforce
- NGO 'ere – Børns vilkår
- Domstolsafgørelser i DK og i menneskerettigheds domstolen

Tendens 1: Ny central styring –indhold

Tidlig indsats

- Første runde: hurtig indsats – tværfagligt samarbejde, flere underretninger, screening for risikofaktorer, m.m. – opmærksomhed og overvågning af børn – netværksfamilier – nye forældre (familiepleje)

Antal hjemmeboende børn med sociale indsatser

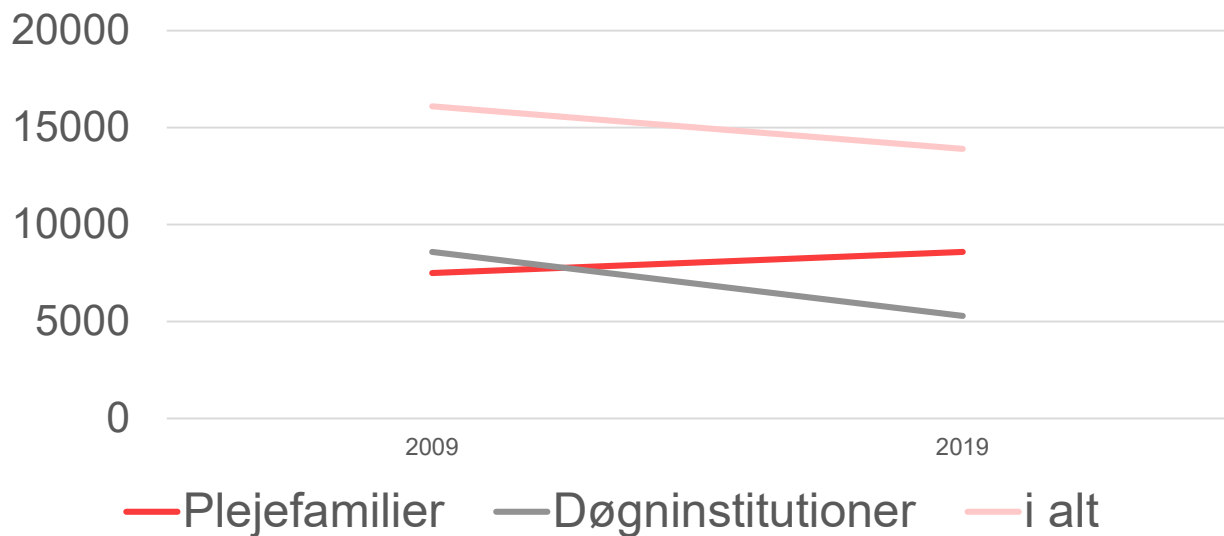

Tendens 1: Ny central styring –indhold

Tidlig indsats

- Første runde: hurtig indsats – tværfagligt samarbejde, flere underretninger, screening for risikofaktorer, m.m. – opmærksomhed og overvågning af børn – netværksfamilier – nye forældre (familiepleje)
- Anden runde: De tidlige år (0-6 år) – Heckmans indflydelse – investering – sprogindsatser – tvangsadoption

Anbragte børn (under 18 år) 2009-2019

Udvikling:

- **Samlet fald på 9%**
- **Familiepleje + 15%**
- **Døgnanbringelser – 38%**

Andel:

Familiepleje
2009 47%
2019 62%

Kilde: Socialpolitisk redegørelse 2020

Tendens 1: Ny central styring –indhold

Tidlig indsats

- Første runde: hurtig indsats – tværfagligt samarbejde, flere underretninger, screening for risikofaktorer, m.m. – opmærksomhed og overvågning af børn – netværksfamilier – nye forældre (familiepleje)
- Anden runde: De tidlige år (0-6 år) – Heckmans indflydelse – investering – sprogindsatser – tvangsadoption

Styring af udgifter med udgangspunkt i 2010 plan fra 2002

Tendens 2: Børns rettigheder

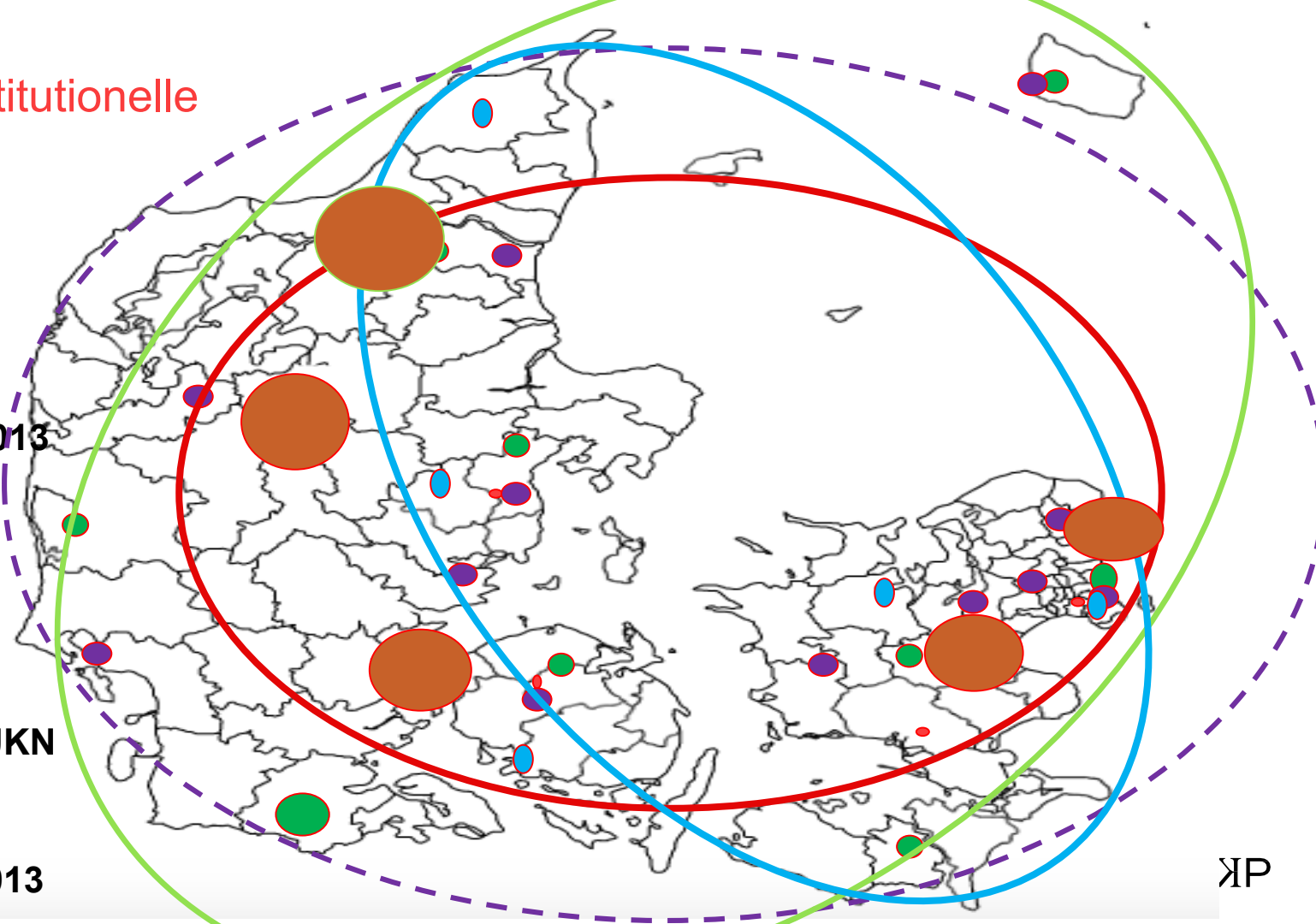
- Børnekonventionen (1991) – fokus på børns selvstændige ret – kommunal forpligtelse:
 - Børnesamtaler (inddragelse – medbestemmelse)
 - Partsrettigheder (klageadgang, nu med *second opinion*)
- Ændring i forældresyn
 - I 1993 skulle forældre skrive under på handleplan
 - I 2021 er forældres ret til at hjemtage børn formindsket, de kan straffes økonomisk, tvangsadoption, m.m.

se fx Jacobsen, A. F. (2019). Børnekonventionen i Danmark. Barnet mellem forældre og stat. In *Barn 3-4, Forskning om barn og barndom i Norden*. Nordisk center for barneforskning, NTNU.

Tendens 3

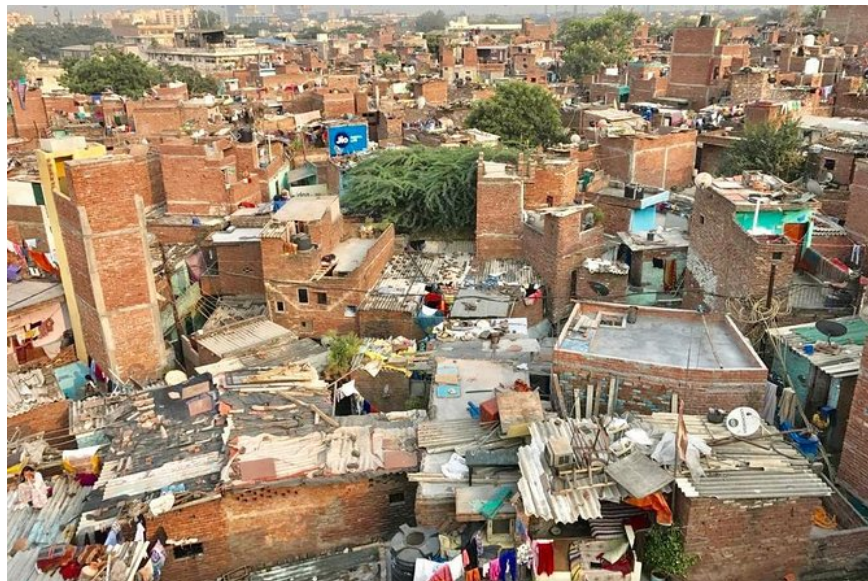
Den social-institutionelle arkitektur

- Socialtilsynet 2013
- Psykiatrien
- Familieretshuset 2020
- Politikredse/UKN 2019
- Børnehuse 2013

Tendens 3

Den social-institutionelle arkitektur

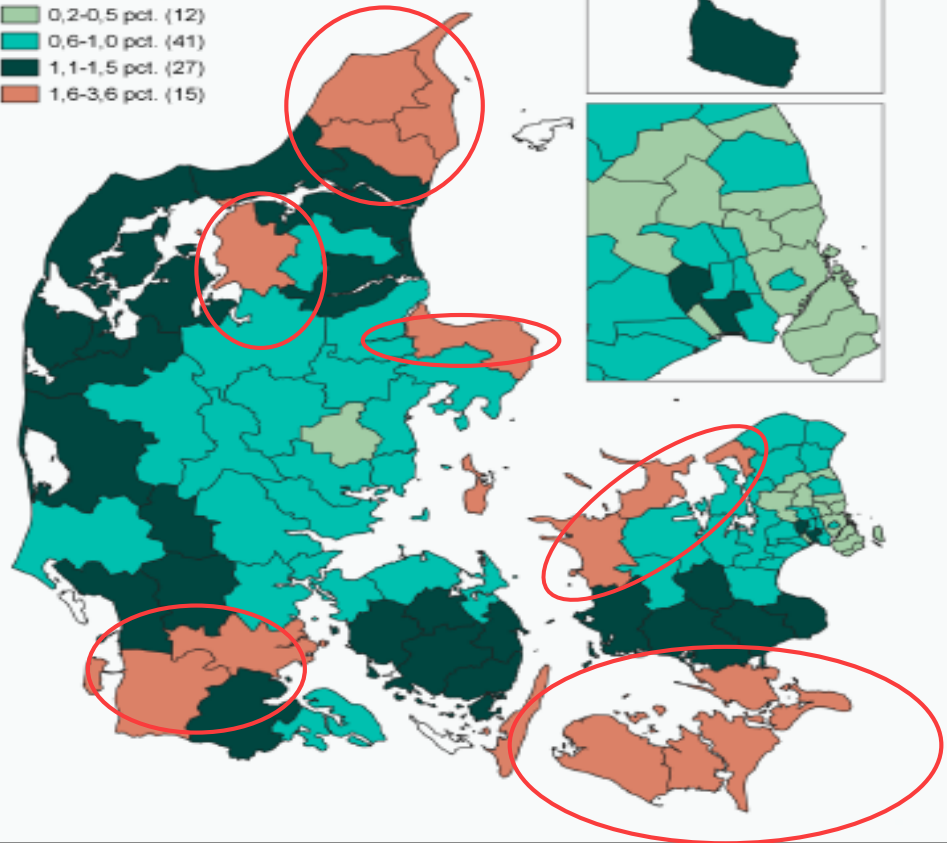
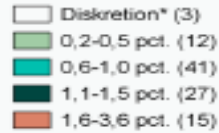
Tendens 4: Et provensielt fattigdoms- problem ?

De røde er de
kommuner
som anbringer
flest børn.

Det er ikke
hovedstaden!

Figur 6.2

Andelen af børn og unge, der var anbragt uden for hjemmet, ultimo 2019

Opsummering

De fire tendenser fremstår hver for sig. De påvirker imidlertid hinanden:

- Får en central styring de lokale til at opgive ansvaret?
- Skaber flere regler større lovløshed for færre ved hvad der gælder ?
- Skaber de institutionelle nyskabelser færre rettigheder for børn?
- Skaber provinsialiseringen nye behov for løsninger?
- Hvor bliver helheden af, når den kannibaliseres i små nye enheder? Skulle man tænke kommune, region, stat på ny?

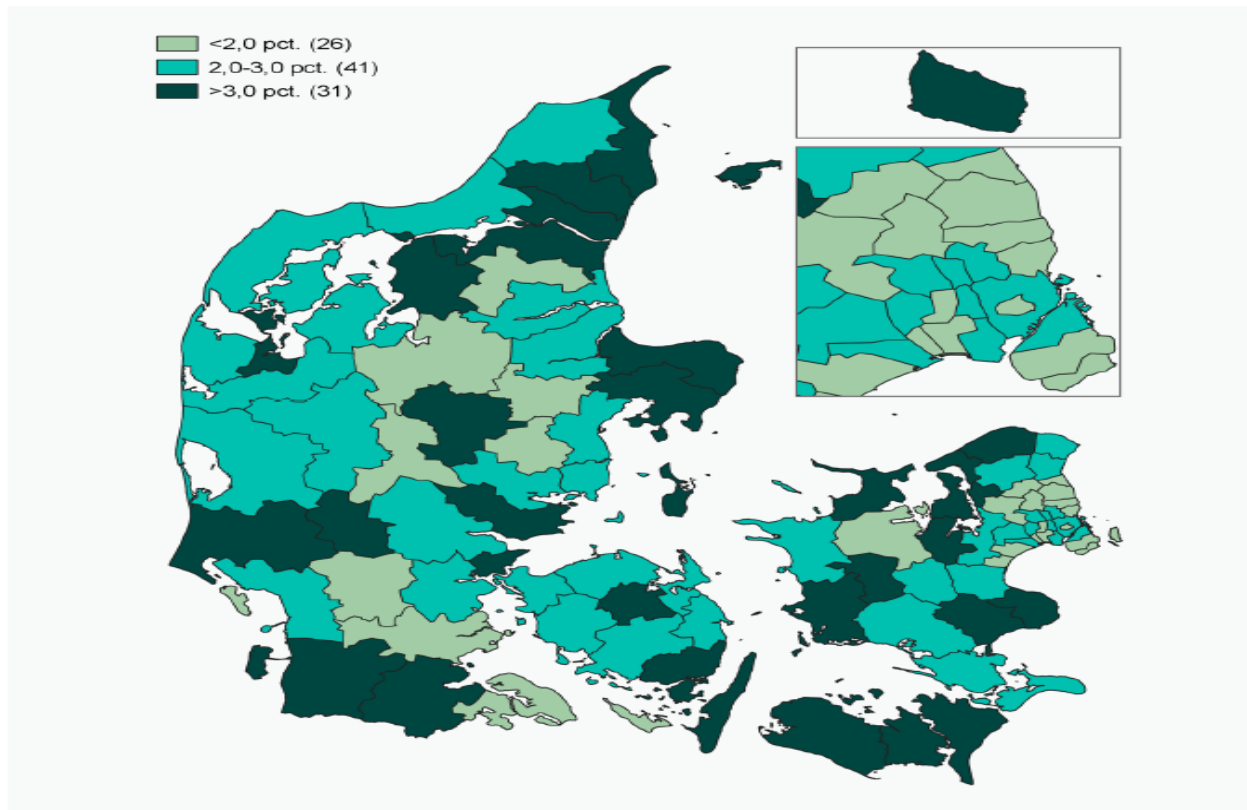
Complexity kills the cat – keep it simple

Andel af børn som modtog forebyggende foranstaltning 2019

Tendens 4: Et provensielt fattigdoms- problem

De mørkegrønne
er de kommuner
som har flest.

Det er ikke
hovedstaden!

Anm.: Andelen af børn og unge i alderen 0-17 år der modtog en forebyggende foranstaltning inden for rammerne af kapitel 11 og 12 i serviceloven den 31. december 2019, og som er i befolkningsregistret ultimo året. Forebva-

Udgiftsudvikling udsatte børn og unge 2013-2019

